

Ny folkeskolelov

– opmærksomhedspunkter til den lokale dialog om skoleåret 2025/26

Regeringens "Kvalitetsprogram for folkeskolen" betyder en række ændringer med virkning fra skoleåret 2025/26. Indførelse af den nye timebank vil få stor betydning for bl.a. pædagogernes opgaver i skolens undervisningstid samt for ressourcer og kvalitet i fritidsordningerne.

BUPL og særligt FTR på skoleområdet bør allerede nu tænke i påvirkning. I første omgang ved i enhver dialog med centrale kommunale aktører som politikere, fagchefer og forvaltninger at påpege relevante forhold omkring timebanken og ressourcer til SFO.

Selvom mange konkrete afgørelser sandsynligvis lægges ud til den enkelte skole senere, er det afgørende, at kommunen som arbejdsgiver er bekendt med lovændringernes reelle betydning. Og påtager sig et ansvar for at lave retningslinjer og rammer for skolernes forvaltning af frihedsgrader i timebanken og SFO's åbningstid og kvalitet.

Nedenfor følger i kort punktform bud på de vigtigste pointer og anbefalinger:

Fra understøttende undervisning til timebank

1. Pædagogernes opgaver i folkeskolen er IKKE indskrænket.

Tværtimod er de yderligere understreget i lovens bemærkninger om pædagogernes opgaver ift. de fagligt mest udfordrede elever samt støtte til klassefællesskaber fremfor fokus på det enkelte barn. Ligesom alle hidtidige opgaver for pædagoger i såvel den faglige som understøttende undervisning er fastholdt.

2. BUPL's overenskomst for pædagoger dækker (fortsat) alle opgaver, som pædagoger kan varetage efter Folkeskoleloven.

3. De økonomiske forudsætninger for timebanken er de samme som ved Folkeskolereformen 2014. Altså 50% pædagoger og 50% lærere.

Vær opmærksom på, at den nye timebank:

- indtænker pædagoger (50/50) i den nye opgave med styrket indsats overfor de 10 pct. mest udfordrede elever i dansk og matematik.
- indtænker pædagoger (50/50) i klassens tid

Det vil underminere de økonomiske forudsætninger bag aftalen, hvis størstedelen af timebankstimerne ender med at blive anvendt til to-lærertimer, hvor lærerne får samme forberedelsesfaktor som til faglig undervisning. Det vil presse de samlede ressourcer til styrket kvalitet.

4. Brug den ny aftale om folkeskolen til at sætte fokus på trivsel.

Med aftalen understreges betydningen af få faste voksne omkring børnene i indskoling og kompetencedækningskravet fjernes. Pædagogerne er netop de gennemgående professionelle, som arbejder med trivslen, som giver tryghed for børnene og skaber et helhedsperspektiv på dem og deres hverdag. Erfaringerne med pædagogernes deltagelse i undervisningen er, at det forebygger mistrivsel og skolevægring og sikrer de mange daglige inklusionsindsatser, som forebygger dyrere specialindsatser på sigt.

Derfor bør pædagoger være i skolen i mindst samme omfang, som de er i dag.

Kvalitet og kompensation for øget åbningstid i SFO

1. **Kompensér SFO og klub-budgetterne for øget åbningstid, så normeringen kan opretholdes. Start med kompensation for den lovbestemte forkortelse af skoledagen i indskoling fra skoleåret 25/26.**

Kommunerne får penge fra staten, så normeringen i SFO og klubber kan opretholdes, når åbningstiden øges som følge af lovens afkortning af undervisningstiden i indskolingsklasserne med 2 timer pr. uge. Kommunen bør derfor indarbejde fuld personalekompensation for disse ekstra åbningstimer i sin normerings-/tildelingsmodel til SFO og klubtilbud.

Øvrige forkortelser af skoledagen, som efter loven kan besluttet lokalt, bør udløse kompensation på samme måde. Og det kan kommunerne nu finansiere via timebanksressourcerne (de lokalt frigjorte ressourcer ved kortere skoledag).

Da SFO-tiden blev reduceret ved folkeskolereformen i 2014 var det samme model - bare "omvendt". Så det bør være naturligt.

2. **Tag kommunal beslutning om forkortelse af skoledagen på tværs af alle skoler i kommunen.**

Kommunalbestyrelsen har den overordnede kompetence vedr. fastsættelse af rammer for undervisningstid og bevillinger og økonomiske rammer til den enkelte skole og dermed også for kvalitet og åbningstid i SFO. Opfordringen skal således være at forkorte skoledagen på kommunalt niveau fremfor at overlade det til den enkelte skoles eget ansvar. Det vil selvfølgelig fordrer koordinering ift. indhentning af ønsker fra de enkelte skoler. Men den opgave bør kommunen tage på sig. Såfremt kommunen ønsker øget forældrebetaling ved en udvidet SFO-åbningstid, vil det sandsynligvis kræve, at kommunen har besluttet en fælles forkortelse af skoledagen (og øget åbningstid i SFO) på tværs af alle skoler i kommunen.

3. Lav klare retningslinjer for, hvordan skolerne skal sikre tilstrækkelig økonomi til flere timer i SFO/fritid.

Hvis kommunen vælger at give skolerne decentral frihed til forkortelse af skoledagen, så skal der være klare retningslinjer. Fx bør en pris per klasse for en ekstra åbningstime i SFO fremgå som vejledende retningslinje for skolerne. Denne pris skal selvfølgelig svare til den centralt beregnede pris per time per klasse på forskellige klassetrin, som kommunen har anvendt til compensation for den lovgivningsmæssige afkortning af indskolingsbørnenes skoledag.

4. Lav en politik for det fritidspædagogiske område. Løft kvaliteten, når tiden i SFO bliver en større del af børnenes dag.

Kommunerne skal opfordres til at tænke i mere selvstændige rammer for fritidsinstitutionerne som et vigtigt udgangspunkt for øget kvalitet. Styrkelse af den pædagogfaglige ledelse af området skal på dagsordenen. Aftalen har afsat 2,6 milliarder kroner til faglokaler i folkeskolen, anlæggelse af miljøer, som ansporer til leg og bevægelse på skolerne. De penge kan også med fordel bruges i fritidsinstitutionerne, hvor børnenes deltagelsesmuligheder understøttes af de fysiske rammer og indretningen af rum og arealer i institutionerne. Med investeringen kan kommunerne i årene 2025, 2026 og 2027 foretage investeringer i folkeskolernes fysiske rammer og faciliteter.